

MAGYARÁG

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felelős szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Péntekre összeroppan a benemavatkozási rendszer

London, július 1. A benemavatkozási bizottság ülését a keddi eredménytelenség után mint ismeretes, péntekre halasztották. Politikai körök szerint a pénteki nap új fordulatot adhat az egész spanyol ügynek. Arra számítanak ugyanis, hogy a benemavatkozási rendszer, amely már most is haldoklik, péntekre teljesen összeroppan.

Londonban komoly aggodalommal tekintenek a fejlemények elé, mert a benemavatkozást máris megbukottnak tartják és hangoztatják, hogy nemcsak Spanyolország, hanem egész Európa sorsa forog kockán.

64 százalék a bukás az írásbeli érettségén

A Capitala c. lap jelentése szerint az ország valamennyi érettségiztető bizottságától — most futottak be az írásbeli eredmények. Eszerint az országban működő bizottságok előtt az írásbelin 64%-a bukott el a jelölteknek. Volt olyan körzet is, ahol az írásbelin már 75 százaléka bukott el a maturánsoknak. Ehez viszonyítva az oradeai 25—30% kitűnő eredmény... Az ideai írásbeli eredmény rosszabb, mint a tavalyi volt.

Algirban is támogatják a francia pincér sztrájkot

Algir, július 1. A francia vendéglői és szálloda munkások sztrájkjához az algiri szakszervezeti munkások is csatlakoztak. A szakszervezet gyűlésén elhatározták, hogy a franciaországi sztrájkot támogatni fogják anyagilag és ha kell, maguk is sztrájkba lépnek.

Japán-orosz háború

A japán-orosz konfliktus éppen olyan régi keletű, mint a német-francia. Szomszédok — tehát miért lennének jóbarátok. Japánnak terjeszkedésre, dicsőséges háborúra, nyersanyagterületre van szüksége. Hogy a provokáló fél Oroszország lett volna, nem tudjuk elhinni. A józan ész tiltakozik ellene. Ugyanaz a sajtószolgálat állítja, hogy Oroszország provokált, amelyik naponta arról tudósít, hogy Oroszországban bajok vannak. Amelyik országban belső bajok vannak, az nem provokál háborút. Valahol hiba van a kréta körül. Az egyik hír nem igaz. Ha pedig nem igaz az egyik, ki meri állítani, hogy a másik igaz. Most már egy szót sem hiszünk.

Vihar, villámcsapás, tűz

Tömegkatasztrófák napja az országban

Craiova, július 1. Dolj megyében hatalmas vihar pusztított. Két ember meghalt, hetvenen megsebesültek. A kár kétmillió lei.

Sibiu, július 1. A Sibiu melletti Dobra községben megrendítő szerencsétlenség történt. Centel Mihai gazda három gyermekével egy hordó vizet akart lehozni a kútból. A hordó leesett és a három gyermeket maga alá lapította. Mindhárman meghaltak. A hordó az apának is lábát törte. A szerencsétlen apa, amikor gyermekei holttestét meglátta esztét vesztette.

București, július 1. A Zamfir vegytisztító intézetben a Calea Moșilor-on ferobbant egy benzinlámpa. Vici János és Kovács Ferenc munkások súlyos égési sebeket szenvedtek.

Zălau, július 1. Zălau és vidéke felett vihar tombolt tegnap. A villám Sándor Jánost és feleségét, akik a padláson dolgoztak, agyonütötte. Majd a padlás és az egész ház fölgyulladt. Mire a két holttestre rátaláltak, mindkettő szénáé égett. A kettős haláleset nagy megrendülés keltett a városban.

Merényletet követtek el Orleans polgármestere ellen

Orleans, július 1. A város nyugalmát hallatlan merénylet zavarta meg. A város polgármestere ellen merényletet követett el egy ismert festő. A

polgármester súlyosan megsebesült, a merényletet pedig le tartóztatták. Még nem sikerült megállapítani, mi volt az indító oka a merényletnek.

Két héten belül véglegesítik a német-román kereskedelmi megállapodást

Berlini jelentések szerint Schacht dr. birodalmi gazdasági miniszter külképviseleti úton közbenjár a román kormányban a régi román-német kereskedelmi megállapodás mielőbbi ratifikálása érdekében. A birodalmi kormány ezzel a közbenjárással is hangsúlyozni kívánja: Milyen nagy fontosságot tulajdonít az egyezménynek.

Fővárosi lapok tudni vélik, hogy a birodalmi kormány kezdeményezéséről kormánykörökben kijelentették: teljesen indokolt és mindenképpen méltánylásra igényt tartó az előterjesztés, amelynek teljesítésének megtagadására semmi féle ok sincs. Állítólag legkésőbb két héten belül teljesítik Schacht dr. kívánságait.

Négyszemközt

Titulescu legutóbbi mozgása, melyet annyira érthetetlennek tartottak, kezd érthető és magyarázható formát ölteni. Bucureștiben már is tudják, hogy a volt külügyminiszter nagy demokratikus pártot alakít, mely főleg azt a meglepetést tartalmazza, hogy kiváló személyekkel fog, mint tagokkal, — büszkélkedni. A Titulescu-párt alakulásáról szóló híreket elhisszük. Már régen aktuális. Régen érthetetlen, hogy a nagy zseninek, hazája legértékesebb fiának, miért kell egyik pártból a másikba kallódnia. Miért kell a nála sokkal kisebb kaliberű pártpolitikusoktól függnie, hogy beveszik-e a kormányba, vagy sem? Miért van az, hogy mikor a koncentrikus támadások megindultak ellene, mikor lecsirkefogózták, nem volt egyetlen párt sem, mely mellé állott volna. Titulescu, a „magánember” megszűnik, helyébe a nagy, Titulescu-párt vezére lép. Biztos sikerrel.

Felszabadult a bőr behozatala

București, július 1. Ismeretes, hogy a bőrarak emelkedésének letörésére a kormány nemrégiben szabaddá tette a bőrbehozatalt. Ennek következtében már érezhető is a bőrarak esése. Ez elsősorban annak tudható be, hogy a külföldről is lényegesen olcsóbb ajánlatok érkeznek. Az első külföldi bőrszállítmány már a legközelebbi napokban megérkezik.

Chautemps nem Kerenszki

A francia szenátust megnyugtatta a francia miniszterelnök kijelentése, hogy ő nem Brüning és nem Kerenszki. Vagyis hogy utána nem következnek sem náci, sem bolsik. Ugy látszik, hogy a szenátus aggodalmai mégis csak Blumnak a szocialistának szólnak, mert ugyszólván ugyanazt a javaslatot szavazták most meg, amit Blumtól megtagadtak. Jellemző, és a Népfrontnak mint kollektív munkának erejét bizonyítja Blum lelki nagysága, aki hajlandó volt saját javaslatát mellett a „helyettes” szerepére vállalkozni. Mert nem az egyén, hanem a tett beszél.

Négy gyermeket darabokra szakított a „döglött” gránát

A szülők alig ismertek rá gyermekeikre!

Pitești, július 1. A szomszédos Perisan községben borzalmas szerencsétlenség történt. Négy kis gyermek játszott a mezőn, ahol az egyik gyermek egy gránátot talált, amely valószínűleg még a világháborúból maradt vissza. Eleinte a gyerekek egymásnak gurították a gránátot, majd behozták a faluba és az egyik ház udvarán játszottak azzal. A gránátot az egyik gyermek vasrudal megérintette, mire

a lövedék hatalmas dörrenéssel felrobbant.

A gránátzilánkok darabokra szedték a gyermekeket, úgy, hogy a szülők alig tudtak ráismerni gyermekeikre.

A felrobbant gyorsfőző miatt csaknem leégett Cetatea-Alba

Tegnap este a város főterén hatalmas tűz pusztított. A tűz egy fűszerüzletben keletkezett, ahol az inasok vigyázatlansága következtében felrobbant egy gyorsforraló és pillanatok alatt lángborította az üzletet. A tűz átharapózott a szomszédos üzlethelyiségekre is úgy, hogy mire a tűzoltók a helyszínre érkeztek, öt üzlet a lángok martaléka lett. Végül is a tűzoltóknak sikerült a tüzet lokalizálniuk. A kár óriási. A rendőrség megindította a nyomozást.

A BIRÓ ELŐTT

Finisii gazda áll a törvény előtt. Melege lehet a rongyokban, amelyek úgy fityegnek rajta, mint madár-íjesztőn a csajréra akasztott rongydarabok. Nem lehet tudni, hogy ez a tisztességes öltözete, vagy csak kizárólagosan törvényszéki használatra szolgál. Annyi azonban már az első szava után látszik, hogy nem először áll bírak előtt.

Nem valami bizalomgerjesztő tünemény az öreg. Ha este látnám: megijednék tőle. Alacsony, zömök, igénytelen alak, de szemében a hegyi lakók sötét nézése villog, úgy érezzük, mintha ez az ember a szemeivel is tudna gyilkolni. Fellelegzünk, mikor megtudjuk a vádat: csak egyszerű fekete szeszgyártás.

Ugy tesz, mintha nagyot hallana, minden kérdést megismétel, hogy jól hallja-e, de az is meglehet, s a hangsúlyából ezt lehet kiolvasni: hogy kérdezhetnek ennnyit ezek az urak?

Már rögtön a nevével baj van. Merthogy csak nehezen lehet megtudni tőle, -- hogy ő Vura István, vagy Vura Péter. Az öreg csínyján felel a kérdésekre. Jól megrágja, amit mond. Még a fülét is a hang felé tartja -- ezzel is telik az idő. -- Hát igen, őt Vura Istvánnak mondják. De, hogy Vura Péter kicsoda, arról nem nyilatkozik. Mindenesetre sértésnek veszi, hogy testvéreinek tartják. -- Már, hogy az enyém?! S olyat üt mellére, hogy csak úgy döng a terem tőle. -- De, hát maga jelentette be tanunak -- próbálkozik az elnök.

-- Mán, hogy én!? -- megráint utólsóra emeli a kezét, az úrnok energikusan rászól: --

ne poroljon itt -- mire finom eleganciával leejti a karját: -- én nem jelentettem be kérem senkit tanunak!

-- Tudja, hogy miért van beidézve?

-- Hát már, hogy én ne tudnám? -- s mindnyájan lessük a melldőngést, de helyette most kedélyes kacagás következik. Olyan kedélyesen nevet, hogy senki

nem hinné, hogy vádlott. Azután az elnök kérdő pillantására megegyszer megismétli: hát persze, hogy tudom... s megint nevet hozza. Hát azért a vacak öngyújtóért, én magam sem tudom, hogy került hozzám. -- Nem arról van szó! -- erélyeskedik az elnök, -- megtalálták magánál az üstöt, amelyben a pálinkát főzte.

Az atyafi olyan mélyet lélegzik, hogy félórás beszédet is kibírna szusszal; beszél is olyan folyékonyan és olyan semmitmondóan, --

HIREK

Kitüntették az Észak-sarki szovjetorosz expedíció tagjait. A Tass ügynökség jelentése szerint, az észak-sarki szovjetorosz expedíció tagjait, Schmidtet, Spirinat, Sevlövet, Papaint, Alexievet, Mazurukot, Golovint és Babuskint a szovjetunió hősei címmel tüntették ki. Vodopianovot és Molokovot a Lenin renddel tüntették ki. Kitüntetést kaptak az expedíció többi résztvevői, valamint azok is, akik az előkészítő munkájában működtek közre. A kitüntetésekön kívül a résztvevőknek 5000, illetőleg 25.000 rubel jutalmat is adományoztak.

124 EVES KORÁBAN HALT MEG SZÁZ GYERMEK NAGYAPJA. Buenos Airesből jelentik: Mendoza városában meghalt most egy Teophilo Videla nevű 124 esztendősen aggastyán. Az öreg embernek több mint száz unokája volt, akik már bizony szintén meglehetősen magas életkorban vannak. Legutóbb az öregurat meghívták Londonba, hogy elnököljön a hosszúéletűek kongresszusán. Erre azonban már nem kerülhetett

sor, mert Teophilo Videla hosszú élete is véget ért egy napon. Az öreg Rockefeller csak 100 évig akart élni, de neki csak 98-ig sikerült. Videla apóiban bizonyára visszhangzott a jókívánság: „Isten éltesse százhuszonöt esztendeig!” Ez azonban neki sem sikerült, mert 124 éves korában ime meghalt. Pedig tavaly még nagyon remélte, hogy megéri a 125-öt, vagy még többet is. Minden oka megvolt rá, mert ebben a magas életkorban még vad paripákon száguldozta be a vidéket.

A nemzetközi kartellekhez tartozó vállalatok ellenőrzése. A legtöbb kartelltanács legutóbbi ülésén osztályozta a különböző kartellekhez tartozó vállalatokat és természetük szerint felosztotta őket kereskedelmi, ipari és szákhitási kartellekre. Rövidesen megkezdik azoknak az ipari vállalatoknak az ellenőrzését is, amelyek romániai piacokon a külföldi kartelleket képviselik. Azokban a kereskedelmi ágakban, ahol konkurrens vállalatok vannak, a legtöbb kartelltanács tudomásul veszi a meglé-

mintha olvasná. Hogy hát, nem ért ő ahhoz, soha nem látott ő még olyan üstöt, így folyjon ki a szeme... -- szóval tagadja.

Az elnök nem hagy fel a reménnyel:

-- Aztán voltak-e magánál csendőrök?

-- Már hogy én nálam? Há nem tudják az urak, hogy ilyen szegény embernél, kinek nincsen egyebe, mint ez a rongya -- s rámutat a garderobjára -- előfordul, hogy járnak a csendőrök?

Ennyi diplomáciához még az elnök sines hozzászokva. Nevet. De nevet az egész terem is...

A tárgyalást elhalasztották.

Félórával később találkoztam a folyosón az öreggel. Még mindig dörzsölte a kezét és nevetett...

Azt hitte, hogy megnyerte a pert...

vő megállapodásokat, azonban ezeknek felülvizsgálására is sor kerül. A kartelltanács szóbakerült azoknak a külföldi kartelleknek ellenőrzése, amelyeknek romániai kapcsolataik vannak és letárgyalták, hogy mi a jogi helyzet ezzel kapcsolatban. A tanács elhatározta, hogy jogászoknak megbízást ad annak megállapítására, -- hogy a nemzetközi jog értelmében meddig mehet el a külföldi kartellek ellenőrzésére és arra is, hogy jogilag határozzák meg, tulajdonképpen mit is kell érteni kartell alatt.

ADOT VETNEK KI CHILEBEN A SELYEMHARISNYÁK UTÁN. A chilei Antofagasta város asszonyai között alighanem mélyeséges megrökönyödést váltott ki a város vezetőségének az a terve, hogy a jövőben magas adóval sújtja a selyemharisnyák viselőit. A tervezet minden pár selyemharisnya után kétszeres értékének megfelelő adót ír elő. A maga nemében egyedülálló adózás megértéséhez tudni kell, -- hogy Antofagasta város egy műselyemgyár tulajdona, az új adónak tehát védővám jellege van s az a rendeltetése, hogy megnövelje a műselyemgyár tulajdona, az új adónak tehát védővám jellege van s az a rendeltetése, hogy megnövelje a műselyemgyár készítményeit vásárlók számát.

A férfi leleplezett „szelleme”

megverte özvegyét és árváját

Az álszellem neve: Clive Holmes. Decemberben meghalt az öreg Evens, aki fizetőmester volt a flottánál. Evesnek hallottak Clive Holmes csodálatos képességeiről és -- Evensné meg akarta kísérelni, hogy a „szellem” segítségével találkozhassék férje szellemével.

TALALKOZÁS A SZELLEMMEL

A különös „találkozás” a következőképpen folyt le.

— Háromszor is jártunk Holmeséknél — vallotta a fiatal Evens, aki izgalmaiban a törvényszék előtt égő cigarettáját a zsebébe rejtette és zsebéből csakugy gomolygott a füst — én akkor már tudtam, hogy Clive nem mutat igazi szellemet. Május 20-án tehát zseblámpát vittem magammal.

— Mindnyájan felmentünk az elsötített szobába, ahol az üléseket tartani szoktuk. Egy gramofont indítottak meg és helyet foglaltunk egy patkóalakú asztalnál. Valaki hangos imába kezdett, ezalatt Clive felesége kíséretében eltűnt a szomszéd szobácskában. Mr. Smith, aki részt vett az ülésen, megbilincselte Clivet és a székhez kötözte, azután visszajöttek és összehúzták a függőnyt az ajtó előtt. Ekkor piros lámpát gyújtottak meg. Kórusban

himnuszokat kezdtünk énekelni és megfogtuk egymás kezét. Mindenki úgy tudta, hogy Holmes Clive a szomszéd szobában transzba esik. Csakugyan egy pillanat múlva különös morgást hallottak a szomszéd szobából, azután egy idegen hang szólalt meg: „egy szellem hangja beszélt Clive-ből”. Erre azután megjelent Clive, mint szellem.

Az elnök itt közbeszólt, — hogy nem biztos, hogy valóban Clive volt a jelenés, tehát a felperes nevezze egyszerűen szellemnek.

PRÓZAI KABÁTUIJ A FEHÉR FÁTYOLAK KÖZÖTT

— Tehát a szellem kijött, — folytatta Evens — háromszor újra eltűnt, azután imbolyogva közelebb jött. Clive felesége odasugta nekünk, hogy ez apám szelleme. Mikor közelebb jött, észrevettem a fehér fátylak között a kabátja ujját.

Erre kidugtam a lábam, mire a „szellem” megbolított. A lába közönséges emberi láb volt.

Mire eleresztettem anyám kezét, kikaptam villamos zseblámpámat és a „szellem” arcába világítottam. Nem apám szelleme volt, hanem Holmes Clive személyesen. „Ez maga, Clive, megismertem!” — kiál-

tottam, mire a szellem nekem esett és többször a karomra vágott egy kemény tárggyal.

A VEREKEDŐ SZELLEM

— Mikor láttam hogy megdühödik, felugrottam és széket a térdéhez löktem. Megingott, de a sötétben nem is láttam jól, a fátylak is zavarták, úgyhogy a sötétben elszöktem előle, mire úgy látszik anyámat vette elő, mert egyszerre hallottam anyámat, amint felkiált: „Megütöttek!” Azonnal segítségére siettem és megint megismertem Clive Holmest. Most már én is elkezdtem lökösni, amíg csak be nem taszítottam a szomszédos szobácskába. Azt láttam a szobában, hogy a szék, amelyen Clivenek mint médiumnak ülnie kellett volna, üres volt.

— Erre visszajöttem és leültem a helyemre, — fejezte be vallomását Evens — Clive felesége pedig bement férjéért. Clive megbilincselte kézzel jött ki és nagyon lihegett. Felesége kijelentette, hogy majdnem megöltém a médiumot heveskedésemben. — En azonban csöndesen visszakerestem a 4 shillinget amit ki is fizettek nekem. Anyát azonban a Lewisham kórházba kellett vitetnem, beteggé tette „férje szellemének” megjelenése.

A nap kérdése

Newyorkban a haditengerészet keretében újfajta egy fedelű repülőgéppel kísérleteznek, mely óránként 965 kilométer sebességet ér el. Az emberi technika csakugyan nem ismer megállást. Még nemrég postakocsival döcögöttünk egyik városból a másikba, ma már nincsen olyan jelensége a mindennapi életnek, mely ne volna új és nagyszerű. A világy, a rádió, a butoraink, a vasutunk, a postánk... semmi sem öregebb 100 évnél. Az utolsó évszázad háborúi dacára boldoggá tette az emberiséget. 100 év alatt többet haladtunk, mint azelőtt 35 ezer évig. Van olyan ember, aki nem lát rá, hogy mindez a nagy haladás összefüggésben van azzal, hogy az emberiség több szabadságot harcolt ki magának? -- Hogy mindezt a demokráciának köszönhetjük? Van ember, aki nem látja a különbséget az emberi szabadságjogok megadása óta tanúsított emberi fejlődés és az azelőtti tespedt nyomorúság között? S mindehez hozzá kell vennünk, hogy az emberi szabadság eszmének csak egy csipetnyi részét valósította meg az emberiség. Hol tartanánk s hol fogunk tartani, ha legyőzzük az emberiség ellenségeit a terror és elnyomás prédikátorait s minden nép a szabad fejlődés útjára léphetne?

Október 10!

A kiskereskedőknek eddig el kell készíteniük üzleti könyveiket

București, július 1. Az Adeverul jelentése szerint a pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a kiskereskedőknek október 10-ig kell elkészíteniük üzleti könyveiket. A határidő — mint ismeretes — július 15. volt, de úgy látszik, hogy a kereskedelmi miniszter ezt a határozatot október 10-ig meghosszabbította.

Gyilkosság -- a kosárért

Pécsett Hagen János, állás nélküli műszerész, hónapok óta udvarolt Sztojka Ilona 23 éves fodrászsnőnek, akit feleségül kért. A leány a műszerésznek kosarat adott, aki erre vasárnap hajnalban behatolt a leány lakására, rávetette magát az alvó Sztojka Ilonára és késsel meggyilkolta. A műszerész azután megszökött.

Egy furcsa végrendelet

Allister detroiti cipőgyáros az államra hagyta végrendeletileg üzemeit. Vagyonából két fiának csak 80.000 párt kitévő cipőkészletét juttatta, de ezt is csak azzal a kikötéssel, hogy az egyik negyvenezer jöblábra való cipő, a másik negyvenezer bal lábra való cipő kapjon. A fiuk meglepetésükre a végrendeletet, de sikertelenül, mert a bíróság megállapította, hogy Allister szellemi képességeinek teljes birtokában végrendelezett ilyen érthetetlennek látszó módon, amivel nem akart egyebet, mint megbüntetni fiaikat vele szemben tanúsított részvétlenségét és gonoszságát. Az amerikai hatóságok most azon törik a fejüket, hogy nem-e lehetne módot találni a különben használatatlan cipőknek a szegények között való szétosztására.

Július 2-án

Nagy beszédre készül Vaida a Román Front nagygyűlésén

Cluj, július 1. A „Román Front” július 2-án nagy gyűlést rendez Uioaran, — hol Vaida is megjelenik vezérkarával. Vaida nagy beszédre készül, melyben București-i tárgyalásainak eredményéről is beszámol. Voicu Nițescu, Ti-

lea, Man Ielkész, dr. Mihai Serban, dr. Adam Popa és a „Román Front” több más vezető személyisége is részt vesz a nagygyűlésen, melyre az összes erdélyi tagozatokat meghívták.

Japán tiltakozik a szélső-keleti orosz előnyomulás ellen

Tokió, július 1. A Domej ügynökség jelenti, hogy a külügyminisztérium utasította a moszkvai japán nagykövetet, tiltakozzék az ellen, hogy szovjet orosz csapatok elfoglalták Bolsoj és Bunhufa szigeteit az Amur folyón, egyuttal követelve a két sziget azonnali ki-

űritését. A japán nagykövet és a külügyi népbiztosság között a tárgyalások folyamatban vannak. A japán sajtó aggodalommal jegyzi meg, hogy az orosz-mandzsu határon — az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a határc incidensek.

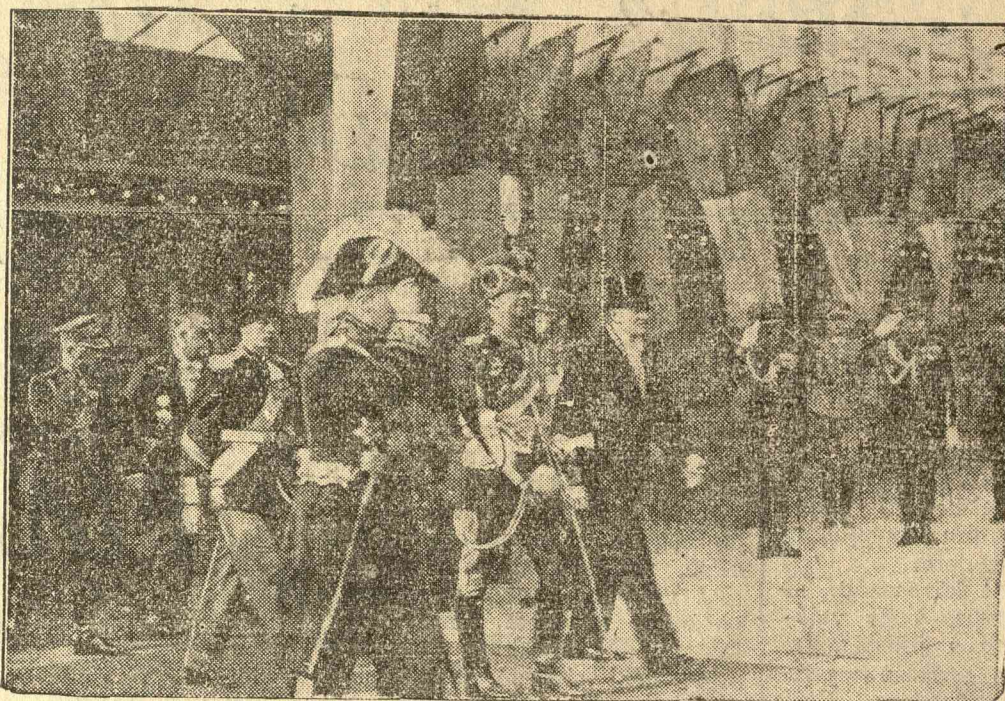
Mit végzett Goga Belgrádban?

București, július 1. Goga Octavian visszatért Belgrádból, hol — a Porunca Vremii jelentése szerint — a helyi vi szonyokat és a román-jugo-

szláv kapcsolatot tanulmányozta.

Goga Octavian — mint megírtuk — Sztojadinovics miniszterelnökkel is találkozott.

Képes nagyvilág

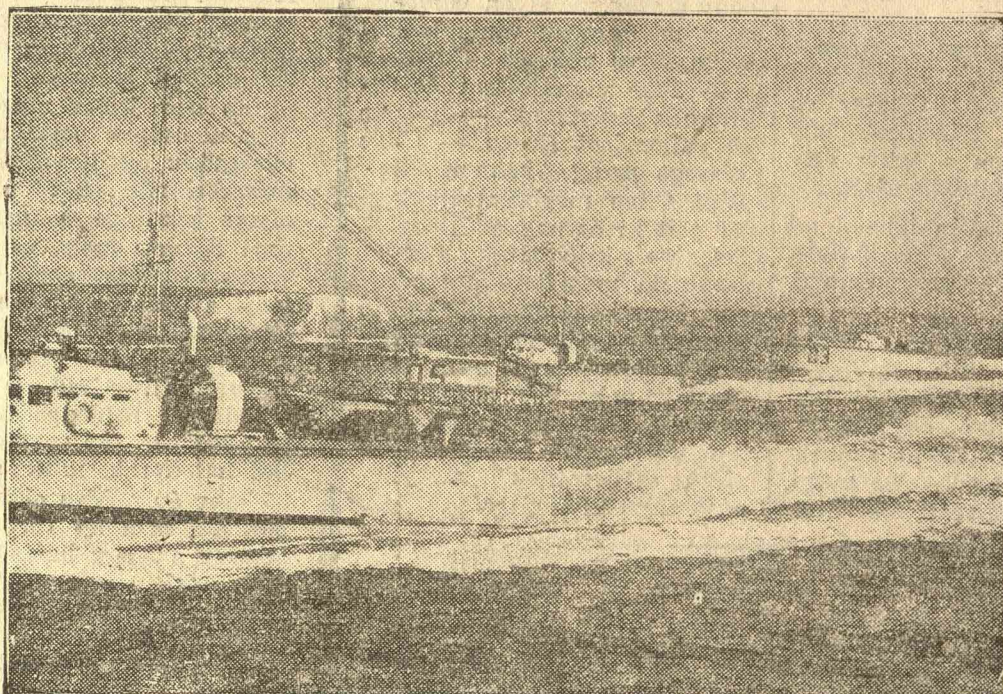
Carol király Varsóban

Leirhatatlan lelkesedéssel fogadták uralkodónkat a lengyel fővárosban.

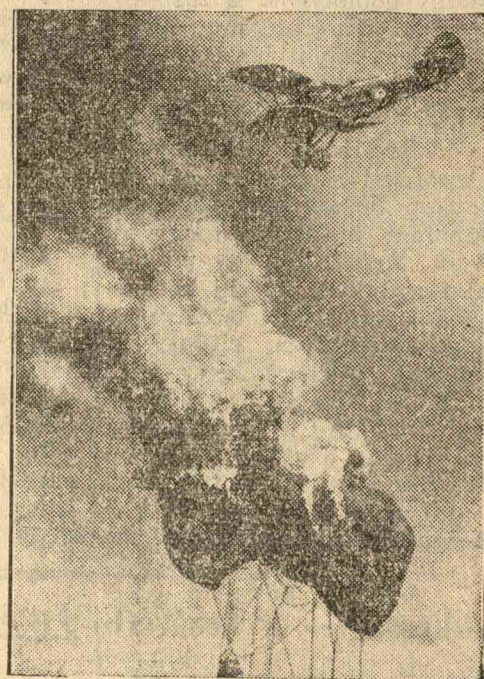
Süt a nap!

Legujabb divatu ruha az egyik párisi kertben

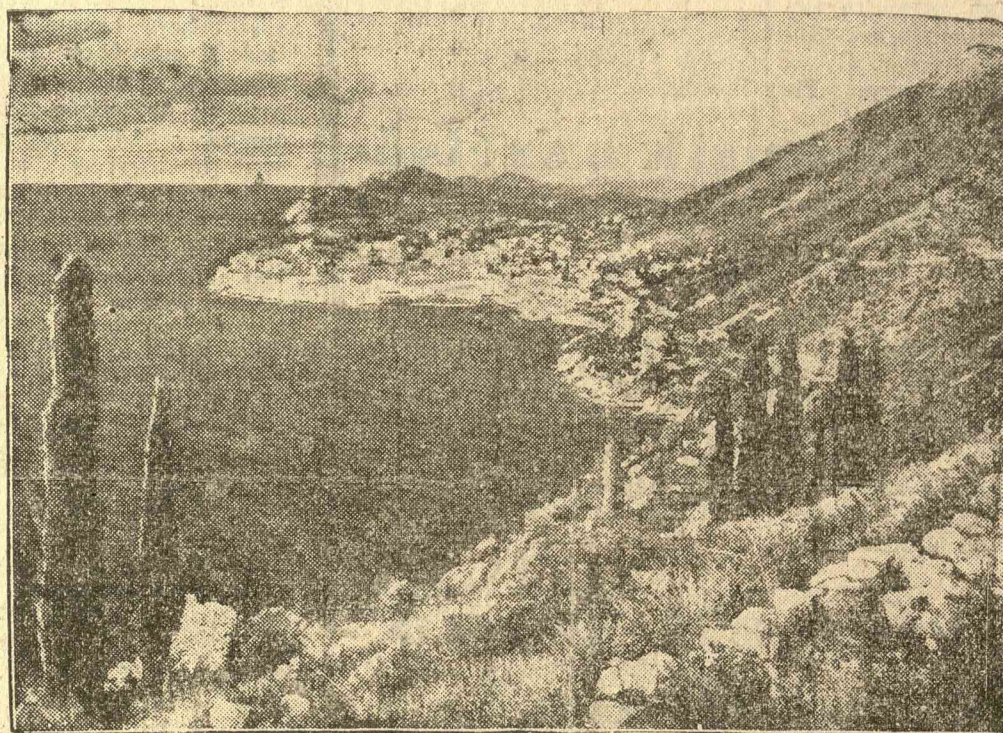
Angol hajók Málta körül

Az olasz haderők alaposan befészkeltek magukat a Földközi tengerbe. Az angol flotta kétszeresen ügyel a birodalom még megmaradt pozícióira.

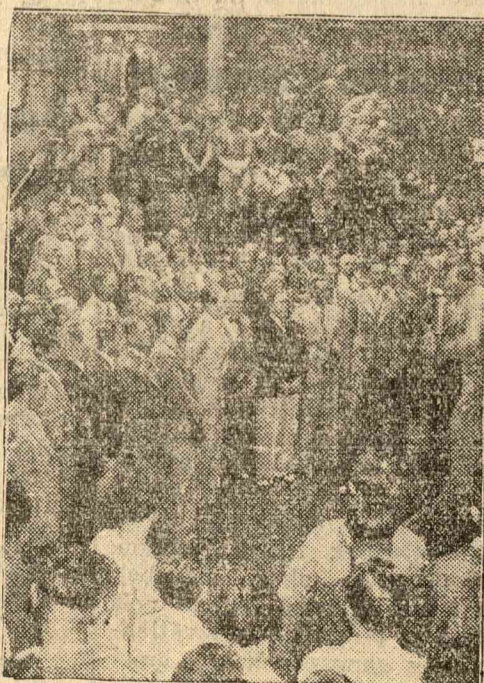
Ugrás az égő repülőgépről

Az égő repülőgépből ejtőernyővel szerencsésen megmenekült a pilóta. A fényképész is szerencsés volt: ilyen felvételt ritkán sikerül csinálni.

A jugoszláviai Adria-part

A vadregényes sziklás táj rossz termőföld, de mégis kincs. Gyönyörű vidéke idegenforgamát és pénzt jelent

Dán főiskolai hallgatók

látogattak el Berlinbe. Egyik részük vidám korust alakított a német főiskolásokkal.

Dr VLAD AUREL

volt miniszter sikasztási
pere a törvényszék előtt

Erdekes per folyik már napok óta a devai törvényszék előtt. Dr. Vlad Aurel volt minisztert följelentették, hogy a devai Mezőgazdasági Kamara pénztárából 2 és fél millió lej sikkasztott. A minisztérium ugyanis ennyi segélyt küldött a devai kamarának, amelynek akkori elnöke Vlad volt, aki a pénzt az Ardeleana bankba helyezte el, amelynek szintén elnöke volt. A bank megbukott, a pénz odalett. Vlad fölajánlotta egy 900.000 lejes házat a kár megtérítésére, a kamara azonban a többiért perelte be. A törvényszék előtt Vladot fölmentették a vád alól, bizonyítékok hiányában az ügyészség felebbezése folytán azonban a Tábla elé került az ügy, amely elrendelte a per újratárgyalását. Ez folyik most a törvényszék előtt, amelynek ítéletét nagy érdeklődéssel várják politikai körökben.

A francia szenátus is megszavazta a felhatalmazási javaslatot

Páris, július 1. A Liberté értesülése szerint a kormány a felhatalmazási törvény alapján csütörtökön három rendelet törvényt léptet életbe. Az első rendelet törvény a frankot elválasztja az aranyalaptól és a lap szerint ez az aláértékelést jelenti. A második rendelet törvény értelmében az állam a Francia Banktól újabb hiteket vesz igénybe. A Liberté azt írja, hogy ez egyértelmű

az inflációval. A harmadik rendelet szerint új adókat léptetnek életbe, amiről azt a megállapítást közli a cikkíró, hogy ez a drágulás fokozását jelenti. Végül a negyedik rendelet törvény egész sor takarékosági intézkedést tartalmaz.

A szenátus tárgyalásán a francia miniszterelnök a következő megnyugtató kijelentést tette:

-- Megnyugtatom az igen tisztelt szenátor urakat, hogy nem leszek sem Kerensky, -- sem Brüning.

Ezután Gardei a felhatalmazási javaslat előadója ismertette a Bonnet féle törvényjavaslatot, majd Bonnet indítványára szavazásra tették fel a problémát. A szavazás során 167 szavazattal 82 ellenében elfogadták a pénzügyi felhatalmazást.

Újra osztályozzák a malmokat

București, július 1. Megbízható információk szerint a kormány rövidesen újra osztályozza a malmokat. Azokat a parasztmalmokat, amelyek több mint négy hengerkövel dolgoznak, kereskedelmi malmokká nyilvánítják. A kormány terve ellen a malomtulajdonosok tiltakozni fognak és a közeli napokban ebben az ügyben Bucureștiben országos kongresszust is tartanak.

Bombákkal bontanak le egy városrészt

Glasgow város tanácsa elhatározta, hogy a lerombolásra ítélt nyomornegyedeket légbombákkal dönteti romba, -- hogy ezzel is gyakorolja a légvédelmi intézkedéseket.

A benzingáz megölte a benzintolvajt

R. Sarat pályaudvarán az 5554 számú benzint szállító vonat beérkezése után az egyik kocsin élettelenül találták Pachef Gh. buzăui segédfekezőt. A férfi teste az egyik benzint szállító kocsi tetején feküdt, fejével és testének felső részével behajolva a kocsi nyílásán alsótestével pedig a szabadban. A vizsgálat megállapította, -- hogy a segédfekező benzint akart lopni a kocsiból, amint azonban a nyílás fölé hajolt, a benzingáz elszédítette és megölte.

Szájürege fertőtlenítésére használjon Diana sóborszeszt.

Halál oka: nyomorúság

Borzalmas módon követett el öngyilkosságot tegnap a fővárosban egy 20 éves fiatalember. Ion Popa, az Atena utcán lévő 11 emeletes ház egyik utolsó emeletén lévő ablakból kivetette magát. A felismerhetetlenségig összeroncsolódott.

Az öngyilkos ruhájában levelet találtak, amelyet bátyjához intézett s amelyben arra kéri testvér bátyját, hogy bocsásson meg tetteért s viselje gondját öreg szüleinek. A halál oka: nyomorúság.

A nemzeti parasztpárt előretörése a megyei választásokon

Újabb megyei választások eredményei: Severin megyében a liberálisok 19489, a nemzeti parasztpárt 13803, a nemzeti keresztény párt 9661, a Román Front 3374 és a georgisták 1521 szavazatot kaptak. Neamți megyében: a kormány

9821, a nemzeti parasztpárt 9728, a Román Front 5989, a georgisták 3314 szavazatot kapott. Tighina megyében: a nemzeti keresztény párt 15968, a kormány 6087, a nemzeti parasztpárt 4943, a Román Front 1607 szavazatot kapott.

Mérgező gázok

Chișinău egyik szeszgyárában kettős halálos baleset történt tegnap. Moisie Cojocaru 44 éves kazánmester, inasával a nyolc éves Nicolae Sucituval a kazánt tisztogatta és hogy a lerakódott kazánkövet jobban le tudják fejteni a kazán belső faláról létrán leereszkedtek az óriás kazánba. Egy óvatlan pillanatban azonban a létra megbillent s ők beleestek a kazánba, amelynek fenekén a levegőnél nehezebb mérgező gázok keringtek. A gázaktól mindketten elkábultak s mire segítségükre siettek, már mind

ölték meg a kazán tisztító munkást

kettőn a mérgezés következtében meghaltak. A vizsgálat folyik.

Feljegyzésre érdemes

az az állandó előretörés, amit a nemzeti parasztpárt tanúsít a megyei és községi választásokon. Holott a választást levezető faktorok bizonyára nem állanak a legnagyobb előzenyességgel a választási kampánk levezetésére a nemzeti parasztpárt kortesei részére. Ellenkezőleg! És minden külső körülmény ellenére a nemzeti parasztpárt előretörő, meg hódítja magának a szavazatokat -- annak ellenére, hogy sok tekintetben keserű csalódással kell számolnia. Sajnos, mi kisebbségek okozzuk ezt a keserű csalódást. Igaz ugyan, hogy nem a kisebbségi tömegek, hanem azok, akik nevében megszólalnak. A logika, a józan ész és az idő parancsa is azt kívánja, hogy a kisebbségek azok mellé a pártok mellé álljanak, melyek összefogása a legalkotmányosabb politikai érával biztat. A mindennapos gondolkodás, a becsületes szándék el nem tudja képzelni, hogy kisebbség a numerus valahicis, a nemzetvédelmi törvény programjaihoz dörzsölődjék -- egy kis konc kedvéért. És mégis megtörténik. Több városban megtörtént már ez, amit legenyhébb szóval ne vehetünk árulásnak! Árulás a saját érdekeinkkel szemben, -- Semmi, de semmi nem indokolja ezt az árulást -- csak az egyéni érdek! Ezt pedig egy pillanatig sem vagyunk hajlandók tisztelni!

Megölte a vizsga

Oreskovics Jánosné 31 éves hunedoarai asszony résztvevő a vasárnap megtartott leány ipariskola záróvizsgáján, ahol a kisleánya is szerepelt. A leánya versemmondás közben megakadt, az "anya szívére szorított kézzel sápadtan hallgatta. Még volt annyi ereje, hogy hazamenjen, lakásukba érve azonban összeesett és meghalt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy az izgalom következtében szívizélhűdés érte.

IDŐJÁRÁS

Az északi depresszió tovább tart. További esős hűvös szeles idő várható.

A nap által tönkretett arcborét hozza rendbe, tisztítsa meg

„FLOREAL” No. 2.

krémmel. Puder alá használjon FLOREAL No 1. krémet.

Főlerakat: **Pap Drogueria**

Oradea, Bulev. Reg. Ferdinand 9. Tel. 656. Naponta postai szétküldés.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei.

A rumba-igazoló jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 leiért közlünk.

ÁLLÁS

Lapkihordót Oradea területére bevezetett helyekre fix fizetéssel és mellék jövedelemmel a kora esti órákra azonnal felvesz a Friss Ujság. Gyakorlattal bírók és nyugdíjasok előnyben. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Bejárónőt keres Salamon, Str. Matei Corvin 10.

Szép kézírással pénztárosnót felveszek. Sajátkezűleg írt ajánlat a kiadóba, állandó jellegre. 2109

Kovács kerestetik, aki iparvasuti kocsik javításában járatos. Schwarz Ernő, Str. Coșbuc no. 21. 2122

Mosogató lány és kifizető leány felvételnek az Eldorádó Buffetben, Str. Ciorogariu 1. 2132

Mindenes bejáró leányt keres Horváth Béláné Regele Ferdinand 67. II. Könyv szükség.

Molnár felvétetik egy Diesel 10 járatu malomba. Százalék, vagy fixfizetéssel. Cim Moara Țiparului, jud. Arad. 2128

Keresek azonnali belépésre kisgyermek mellé német vagy magyar kisasszonyt. Dr. Révészné, Str. Moldova 3. Jelentkezés 2 és 3 óra között. 2129

Bejárónő felvétetik. „Nyerges étkezde” Nic. Iorga 23. 2130

Hetven ezer vagon exportfelesleg buzára számítanak az idei termésnél. Az utóbbi időben ellentmondó hírek kerültek forgalomba a mezőgazdasági helyzettel kapcsolatban. Most Brancovici, a gabonaexportőrök egyesületének elnöke sajtónyilatkozatot adott, melyben a várható terméseredményekről beszélt. Brancovici professzor számításai szerint a gabona termése relative kielégítő és habár nem a legbiztosabb jelenségek mutatkoznak, mégis mintegy 70 ezer vagon kitűnő minőségű exportbuzára számíthatunk az idén.

Kigyulladt egy angol hajó az Atlanti óceánon. A „Sangate” nevű angol hajón, az Atlanti óceán nyílt vizein tűz támadt, amely rohamosan terjedt. A segélykérő jelekre a közelben tartózkodó „President Pierce” hajó a „Sangate”-hoz sietett és mint egy rádió-jelentésben közölte, sikerült is fedélzetére vennie a veszélybe jutott angol hajó személyzetét.

Két diákiával az Ariesbe fulladt egy galádokó. Turdáról jelentik: A turda melletti Borzești községből nagy szerencsétlenséget jelentenek. Az

VÉTEL-ELADÁS

Cukrászoknak tortalap, paszaltéták nagy választékban a pirtálca, mignon papírok, papíregolcsóbban Pásztor Ede cég papíráruházában. 7040

Eladó a Str. Francezán egy telek. Értekezni d. u. 2-4 között Str. Franceza 12. 1955

Ön befűrész és tolvaj

ellen védi házat, ha „Argus” zárbiztosítót vesz. Minden zárhoz alkalmas. — 1 db. 35 lei. — Főlerakat: Stern József vaskereskedés Oradea, Piața Mihai Viteazul 2. Telefon 8-92. — Vidékről az összeg beküldését bélyegeken kérem.

KÜLÖNFÉLE

Bérbeadó 2 szobás, fürdőszobás, parkettás urilakás (magánház) cca 1 és fél hold értékű gyümölcsös, kertészeti alkalmas területtel a Ioșia telepen Berthelot uti villamos megállótól 10 percre. Bérbeadó hosszabb időre is. Érdeklődni lehet Kortsmáros Lászlónál, str. Pasteur 13. Telefon 85. 1970

Multat, jelent, jövőt mondok 20 lejért és bármilyen bajaidban segíteni tudok. Str. Moldova 58-a. Oradea.

elmúlt napok egyik éjjelén Romul Calina gazdálkodó szekerén vitte haza Aiudról két gimnázista fiát. Amikor faluja közelében a javítás alatt levő hídhoz ért, a híd alá került és az Arieș folyó vizén akart áthajtani. Az éjszaka sötétjében Calina nem láthatta, hogy az elmúlt nap esőzései mennyire megdagasztották a folyó vizét, melynek közepére érve, az ár mindnyájukat elsodorta, szekerestől együtt. Calina és két fia a folyóba fulladtak. Holttesteiket megtalálták.

Tiltakozó panaszt függesztett a nemzeti parasztpárt a törvényszék főnökének ajtajára. Clujról jelentik: Nemzeti parasztpárti körökben nagy elégedetlenséggel tárgyalják a cluji tanácsválasztások váratlan elhalasztását. Az intézközöttség határozata értelmében a nemzeti parasztpárt helyi tagozatának vezetői tegnap megjelentek a törvényszéken. Miután Péter-Pál ünnepe volt, zárva találták a főnök szobáját, melynek ajtajára beadványukat kifüggesztették. — Az írásba foglalt panasz rámutat arra, hogy az elnöklő bírák déli 12 óráig egyetlen szavazókörletben sem jelentek meg.

A pikáns film

Tovább bonyolódik John Barrymore elvált felesége vetkőző filmjének ügye

Hollywood, július 1. Ismeretes az az affér, amely a Barrymore család és Elaine Barrymore, John elvált felesége között tört ki: Barrymoreék kijelentették, hogy a család méltóságával összeegyeztethetetlen, hogy a Barrymore nevet viselő Elaine fellépjen egy filmben, amelynek a címe:

Hogyan vetkőzzünk le férjünk előtt. Bár John Barrymore a héten nyilatkozott, hogy ismét feleségül veszi elvált feleségét, Elaine pedig kijelentette, hogy „ugy látszik nem tudunk egymás nélkül élni” — a per folyik. Az ügyben már meg is történt az első kihallgatás.

SPORT

A balti tura

A belföldön lezajlott nemzetközi válogatott mérkőzések után, most a külföldön sorra kerülő válogatott mérkőzések izgatják a közvéleményt és a szövetségi vezetőket. A csapatot összeállították, de a sérülések és fáradtságra való tekintettel többen lemondtak. — Egymás után mondtak le: Bodola, Barátky, Sfera és Vintila.

A Szövetség vezetői természetesen mindent elkövettek, hogy a játékosokat a lemondás visszavonására bírják, ez azonban csak részben sikerült. Bodola visszavonta lemondását, de legfeljebb egy meccset — Lodzban — játszik. Ekkor megünneplik a 35-szörös válogatottságát és egy aranyórával ajándékozzák meg. Barátky helyét Sepivel töltik be. A valószínű felállítás tehát: David,

Sfera (Buibaş, Felecan) Bürger, Vintila, Juhász, Rafinsky (Brandabura) Ploesteanu (Moldoveanu), Kovács, Barátky (Sepi) Bodola, Dobay. A mérkőzést rádióon közvetítik.

A balti tura csapata még komplikáltabb. — A jelenlegi helyzet szerint a valószínű B. csapat a következő: Iordachescu (Pavlovici) Felecan, Buibaş, Vintila, Rășinaru, Brandabura, Kovács, Moldoveanu, Sepi, Ploesteanu, Bogdan.

Bilbao legyőzte Moszkvát

Bilbao válogatott labdarúgó csapata Moszkvában 90.000 néző előtt legyőzte Szovjetországi bajnokát, a moszkvai Dynamót.

Motzi Spakow Bécsben

Motzi Spakow, Románia volt nehézsúlyú ökölvívóbajnoka, aki Tel Avivban telepedett le, ahol a Makkabi ökölvívót tanítja, július 20-án Bécsben bá-

rátásgos mérkőzésen vesz részt. Spakow két személyre szóló vasuti jegyet kap oda és vissza, valamint 40.000 lej a bécsi mérkőzésért.

Csik Targu-Muresen

Július 16 és 18-án nagyszabású nemzetközi uszóversenyt rendeznek Tg. Muresen. A versenyre meghívták Csik Ferencet, a magyar olimpiai uszóbajnokot és Csik elfogadta a

meghívást. Csik megkapta a magyar OTT hozzájárulását is, a tg. muresi csapat még az itteni OETR hozzájárulását kell megszerezze.

Rádió műsor

SZOMBAT

București: 7.30: A reggeli műsor közvetítése 10.30: Hírek, árfolyamhírek és vízállásjelentés 13: Gramofonlemez 13.25: Sport híreknek adása 13.40: Gramofonlemez 14.15: Hírek közvetítése 14.30: Gramofonlemez 15: Hírek 16.45: Előadás. 19: Katonazene 20.05: Felolvasás 20.25: Bendorino zenekar. 21: Üzenetek 21.15: Tánczene. 22.30: Időjelzés, időjárás, sport 22.45: Csak Rádió Románia: Gramofonlemez Csak Radio București: Vendéglői zene — 23.45: Hírek külföldre németül és franciául 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna Utána: Gramofon 8.20: Étreud 11: Hírek 11.20 és 11.45: Felolvasás 12.10: Vizjelzőszolgálat 13: Déli harangszó 13.05: Operaházi tagok éneke 14.30: Lemezek 17.15: „Hogyan szórakozzanak a lányok”. 18.30: Simon-szky Valéria zongorázik 19.25: Lemezek 20: „Kifaru” Vadasz elbeszélés 20.30: „A szép fényes katonának gyöngyarány élete...” 22: Hírek 22.20: Zenei paródiák 23: Időjárás 23.30: Cigányzene. 24.20: Jazz. 1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CEGNEL ORADEA